

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdy a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobkyně: **V. L.**, zastoupena JUDr. Irenou Strakovou, advokátkou se sídlem Karlovo náměstí 287/18, Praha 2, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 9. 7. 2024, č. j. 57 A 9/2024-22, o návrhu žalobkyně na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

- I. Kasační stížnosti **se přiznává** odkladný účinek spočívající v tom, že až do skončení řízení před Nejvyšším správním soudem se pozastavují účinky rozhodnutí Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 15. 5. 2024, č. j. MV-51357-4/SO-2024.
- II. Žalobkyni **se ukládá** zaplatit ve lhůtě **3 (tří) dnů** od právní moci tohoto usnesení soudní poplatek (podle zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů) za návrh na přiznání odkladného účinku ve správním soudnictví, který činí podle položky č. 20 sazebníku soudních poplatků částku

1000 Kč.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobkyně podala dne 12. 7. 2023 žádost o prodloužení doby platnosti zaměstnanecké karty, kterou Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky, rozhodnutím ze dne 2. 1. 2024, č. j. OAM-50539-16/ZM-2023, s odkazem na § 44a odst. 11 ve spojení s § 46e odst. 1, § 37 odst. 2 písm. a) a § 56 odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, v relevantním znění (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), zamítlo a platnost zaměstnanecké karty neprodloužilo. Podle správního orgánu I. stupně žalobkyně ani na výzvu nedoložila podklady, z nichž by bylo patrné, že má v pracovní smlouvě sjednanu mzdu nikoliv nižší, než je základní sazba měsíční minimální mzdy. Proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně podala žalobkyně odvolání, které žalovaná rozhodnutím ze dne 15. 5. 2024, č. j. MV-51357-4/SO-2024, zamítla a odvoláním napadené rozhodnutí potvrdila.

[2] Žalobkyně následně podala proti rozhodnutí žalované žalobu spojenou s návrhem na přiznání jejího odkladného účinku. Krajský soud v Praze uvedenou žalobu shora

uvedeným rozsudkem ze dne 9. 7. 2024, č. j. 57 A 9/2024-22, zamítl jako nedůvodnou, aniž by rozhodl o návrhu na přiznání odkladného účinku žaloby.

[3] Proti tomuto rozsudku podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) kasační stížnost spolu s návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 107 s. ř. s.

[4] Návrh na přiznání odkladného účinku stěžovatelka odůvodnila tím, že by v případě jeho nepřiznání musela vycestovat do země původu, kde jí vzhledem k tam probíhajícímu ozbrojenému konfliktu hrozí bezprostřední nebezpečí. Její navrácení do země původu by tedy odporovalo zásadě *non-refoulement*. Dále uvedla, že žije na území České republiky dlouhodobě a má zde svou nejbližší rodinu (bratra s rodinou a syna). Případným vycestováním by tedy bylo rovněž nenávratně zasaženo do jejího soukromého a rodinného života. Stěžovatelka dodala, že svým příjmem pomáhá dalším příbuzným z širšího rodinného okruhu, kteří se přímo účastní bojů v zemi původu, v nákupu potřebného vybavení a po celou dobu konfliktu pořádá sbírky na pomoc Ukrajině.

[5] Žalovaná ve svém vyjádření k návrhu stěžovatelky na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti navrhl, aby odkladný účinek přiznán nebyl, neboť v posuzovaném případě nejsou splněny podmínky dle § 73 odst. 2 s. ř. s. Zdůraznila, že se jedná o institut výjimečného charakteru a pouhá nutnost vycestování nepředstavuje újmu ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s. Dodala, že s ohledem na ozbrojený konflikt v zemi původu stěžovatelka má možnost setrvat na území České republiky na základě víza za účelem strpení pobytu na území podle § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, o které může požádat. Stěžovatelka je navíc řádně zastoupena právní zástupkyní, ochrana jejích práv je tedy dle žalované zajištěna.

[6] Podle § 107 s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat, přitom se užije přiměřeně § 73 odst. 2 s. ř. s., podle kterého lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[7] Je třeba zdůraznit, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je mimořádným institutem, kterým Nejvyšší správní soud prolamuje před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není případně jako celek zákonným postupem zrušeno. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pro ojedinělé případy, které zákonodárce vyjádřil v § 73 odst. 2 s. ř. s.

[8] Po zhodnocení důvodů uvedených stěžovatelkou a okolností projednávané věci dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti jsou v daném případě splněny.

[9] Stěžovatelka by sice mohla být k vycestování mimo území České republiky bezprostředně donucena až v souvislosti s rozhodnutím o jejím správním vyhoštění, Nejvyšší správní soud však opakovaně judikoval, že tato skutečnost nemůže být důvodem k zamítnutí návrhu na přiznání odkladného účinku. Jen stěží lze totiž předpokládat, že stěžovatelka má předejít případné tvrzené újmě tím, že bude vědomě porušovat zákon nelegálním pobyt na území České republiky a vystavovat se riziku, že jí bude uděleno

pokračování

správní vyhoštění, s nímž je navíc vždy spojen zákaz pobytu na území Evropské unie na určitou dobu.

[10] K odkazu žalované na možnost udělení dlouhodobého víza za účelem strpení pobytu na území České republiky Nejvyšší správní soud uvádí, že na tento typ pobytového oprávnění není právní nárok (§ 51 odst. 2 zákona o pobytu cizinců) a jeho neudělení nepodléhá soudnímu přezkumu [§ 171 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců]. Možnost domáhat se udělení tohoto pobytového oprávnění proto nepředstavuje dostatečnou záruku ochrany stěžovatelčiných práv.

[11] Nejvyšší správní soud tedy vycházel z předpokladu, že nedojde-li k odkladu právních účinků žalobou napadeného rozhodnutí do doby rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti, bude stěžovatelka v důsledku právních účinků pravomocných a vykonatelných rozhodnutí správních orgánů nucena opustit území České republiky, a vycestovat do země původu. V daném případě lze tedy nalézt příčinnou souvislost mezi právními účinky žalobou napadeného rozhodnutí a možným vznikem újmy na straně stěžovatelky.

[12] Nejvyšší správní soud souhlasí se stěžovatelkou v tom, že vzhledem k aktuální bezpečnostní situaci na Ukrajině, jejíž závažnost nerozporuje ani žalovaná, představuje případné vycestování stěžovatelky do země původu ohrožení jejího života a zdraví (k tomu viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 3. 2022, č. j. 10 Azs 537/2021-31, publ. pod č. 4335/2022 Sb. NSS, nebo ze dne 14. 4. 2022, č. j. 5 Azs 89/2022-24, publ. pod č. 4344/2022 Sb. NSS; všechna zde zmiňovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná též na www.nssoud.cz). Od doby vydání uvedených rozsudků se situace na bojišti nepochybně určitým způsobem změnila, stále však platí, že je daným konfliktem ohroženo celé území Ukrajiny a všechny zde přítomné osoby, včetně civilního obyvatelstva a další vývoj situace nelze předvídat.

[13] Nejvyšší správní soud posoudil návrh na přiznání odkladného účinku i z hlediska zbývajících podmínek stanovených v § 73 odst. 2 s. ř. s., přičemž neshledal, že by se přiznání odkladného účinku kasační stížnosti do doby rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o věci samé jakkoli negativně dotklo jiných osob, a rovněž podmínku, podle níž přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem, má soud za splněnou. K otázce možného rozporu s důležitým veřejným zájmem se Nejvyšší správní soud již vyjádřil v usnesení ze dne 19. 11. 2014, č. j. 1 Azs 160/2014-25, když dospěl k závěru, že „[p]okud jde o možný rozpor s důležitým veřejným zájmem, je opět nutné poměřit na jedné straně újmu hrozící stěžovateli v případě nepřiznání odkladného účinku, a na straně druhé důležité zájmy společnosti. Pro zamítnutí návrhu přitom nepostačuje pouze existence kolidujícího veřejného zájmu, jak by se mohlo zdát z doslovného výkladu § 73 odst. 2 s. ř. s. Toto ustanovení nutno vykládat ústavně konformním způsobem, a proto je třeba za pomoci testu proporcionality vážít intenzitu hrozícího zásahu do základního práva svědčícího žalobci s intenzitou narušení veřejného zájmu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, č. j. 5 As 17/2008 – 131, č. 1698/2008 Sb. NSS)“. V daném případě stojí proti podstatné újmě, která hrozí stěžovatelce, riziko narušení veřejného zájmu pouze nízké intenzity. V případě stěžovatelky nedošlo k jejímu správnímu vyhoštění, ale pouze

k neprodloužení doby platnosti zaměstnanecké karty z důvodů, které dle správních orgánů spočívaly v nedoložení jedné z povinných příloh žádosti.

[14] Z uvedených důvodů tedy Nejvyšší správní soud podle § 107 ve spojení s § 73 odst. 2 až 4 s. ř. s. přiznal kasační stížnosti odkladný účinek. Je však třeba uvést, že přiznání odkladného účinku pouze vůči rozhodnutí krajského soudu za situace, kdy byla žaloba zamítnuta a o návrhu stěžovatelky na odkladný účinek žaloby nebylo rozhodováno, by nemohlo vést k odložení účinků rozhodnutí žalované po dobu trvání řízení o kasační stížnosti. Proto Nejvyšší správní soud vymezil rozsah odkladného účinku tak, že jeho přiznáním se pozastavují až do skončení řízení o kasační stížnosti přímo účinky rozhodnutí žalované. V takovém případě se do doby rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti dočasně obnoví fikce platnosti povolení k dlouhodobému pobytu, jímž je i zaměstnanecká karta (§ 42g odst. 1 zákona o pobytu cizinců), dle § 47 odst. 4 zákona o pobytu cizinců: *„Pokud doba platnosti víza k pobytu nad 90 dnů nebo povolení k dlouhodobému pobytu uplyne před rozhodnutím o žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu nebo prodloužení doby jeho platnosti, považuje se vízum nebo povolení k dlouhodobému pobytu za platné do doby nabytí právní moci rozhodnutí o podané žádosti. To neplatí, jestliže žádost podle věty první nebyla podána v souladu s podmínkami uvedenými v odstavcích 1 až 3, v § 45 nebo v době, kdy se tento zákon na cizince nevztahuje podle § 2.“*

[15] V této souvislosti ovšem Nejvyšší správní soud považuje za nezbytné zdůraznit, že rozhodnutí o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je pouze dočasné povahy a nijak nepředjímá rozhodnutí o věci samé.

[16] Pokud jde o uložení povinnosti zaplatit soudní poplatek za návrh na přiznání odkladného účinku (výrok II.), vycházel soud ze závěrů nedávného usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 6. 2024, č. j. 9 As 270/2023-21, zejm. bodu [23], podle něhož tato povinnost vzniká dnem právní moci rozhodnutí, jímž bylo o návrhu rozhodnuto a v němž byla navrhovateli uložena povinnost soudní poplatek zaplatit. Proto je soud ve správním soudnictví v usnesení o návrhu na přiznání odkladného účinku současně povinen výrokem uložit povinnost zaplatit poplatek za tento návrh, a to ve výši 1 000 Kč podle položky 20 sazebníku poplatků. Tento soudní poplatek je splatný do 3 dnů od právní moci rozhodnutí, kterým byla povinnost poplatek zaplatit uložena (§ 7 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů).

[17] Soudní poplatek lze zaplatit:

- vylepením kolků na tomto tiskopisu nebo
- bezhotovostně převodem na účet soudu číslo: 3703 – 46127621/0710, vedený u České národní banky, pobočka Brno. Závazný **variabilní symbol** pro identifikaci platby je: **1050521424**.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

pokračování

V případě placení kolgovými známkami nalepte vždy oba jejich díly na tiskopis na vyznačeném místě. Tiskopis podepište a vraťte jej označenému soudu. Kolgové známky neznehodnocujte.

Pokud úhradu soudního poplatku provádí **jiná osoba než povinná**, je nutno do zprávy pro příjemce na příkazu k úhradě uvést, za koho se úhrada provádí.

Nebude-li soudní poplatek ve stanovené lhůtě zaplacen, bude přistoupeno k jeho vymáhání.

V Brně dne 15. srpna 2024

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu

Nejvyššímu správnímu soudu zasílám v kolgových známkách určený soudní poplatek.

Ke sp. zn.: 5 Azs 214/2024

podpis.....

Místo pro nalepení kolgových známek: